

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Színházunk.

— A mai közgyűlés szíves figyelmébe. —

A mai közgyűlés lesz hivatalosan az az elég fontos kérdés felett, hogy ki fogja megkapni a jövő idényre a városi színházat.

E döntés lesz határozó arra, hogy közönségünk műgényei mi módon lesznek a legközelebbi szezonban kielégítve.

Többször hangsúlyoztuk már, színházi ügyekről irván, hogy Zombor város ma már azzal szemben, a kinek színházát kiadja, művészi mértéket van jogosítva alkalmazni. Színházba járó publikumunk évről-évre növekszik; az idei szezon után itélve, városunk nemsokára egyike lesz a legjobb vidéki téli állomásoknak, s egy jó közép szerű társulat is biztos és tisztességes megélhetésre számíthat.

Ez a mi jó közönségünk tehát megkövetelheti, hogy azok, a kik nevében a színház sorsa felett döntenek, úgy képviseljék érdekeit, hogy a színházba járás ne csak kénytelen-kelletlen szórakozást, hanem bizonyos fokig valódi műélvezetet is nyújtsion.

Ennek pedig első garanciája az, hogy a színház rendezett anyagi viszonyok közt legyen, s hogy szoliditás és megbízhatóság szempontjából szó se férjen hozzá.

Elismerjük, hogy a színházi bizottság javaslatát a körülmények komoly és alapos mérlegelése után hozta. Szívesen konstatáljuk, hogy javaslatát nem vezérelte se rokon-se ellenszenv, hanem egyedül a város közönségének színházi érdeke: de mint a nyilvánosság organumának kötelességünk minden körülményt felhozni, a mely a közgyűlés határozatára és ítélezésére befolyással lehet.

Nem kutatjuk, hogy mi okból, de tény, hogy a volt színházgatónak az országos színészeti kormánytanács a színházadások tartására vonatkozó engedélyt nem javasolta megadni, dacára annak, hogy ezen engedélyért a nevezett igazgató több ízben folyamodott; még azt is megengedjük, hogy azon okok, a melyek folytán az engedély megtagadatot, elháríthatók, s az igazgató és a színész-egyesület közötti elszámolási ügy rendezhető, de az is tény, hogy egy törvényhatóság a saját méltóságának bizonyos csorbítása nélkül nem léphet szerződéses viszonyba olyan színházgató-

val, a kiről tudva van, hogy koncessziója nem lett meghosszabbítva, s hogy dacára a színházi bizottság által többször engedélyezett haladéknak, mindeztideig még valószínűvé sem tudta tenni, hogy az engedélyt megtagadó határozat meg lesz változtatva.

Nem kételkedünk a volt igazgató ügyességében és színházgatói állásra való rátermettségében, valamint azt sem tételezzük fel, hogy a mult szezonban a közönség részéről vele szemben tanúsított pártfogást szándékosan hátlátlansággal akarná a jövő szezonban viszonzni, de a most említett tény kétségtelenül elegendő arra, hogy a volt színházgató igazgatói megbízhatóságát, ügyeinek rendbenlétét illetőleg alapos kételyeket támasszon.

A színházi bizottság elé terjesztette a volt igazgató leendő társulatának névsorát. Ezt a névsort a színházi bizottság némi kiegészítéssel akceptálhatónak találta. Amde van-e valami garanciája annak, hogy az igazgató leendő személyzetére vonatkozó ígéretét be is váltja?

Az országos színházi szabályok értelmében csak az olyan színházgatóval kötött szerződések bírnak érvénnyel, a kinek színházadások tartására engedélye van, a kinek nincs, azzal szemben a tagok kötelezettséget nem vállalnak. Ezen feltétel minden szerződés szövegében világosan be kell foglalni; hogy ez így van, mutatja azon tény is, hogy a volt igazgató által szerződöttnek állított tagok közül, a kiket a színházi bizottság elfogadott, egy-ketten már más igazgatóhoz szerződtek. E tényről nekünk közvetlen tudomásunk van.

Igy állván a dolog, könnyen megtörténhetik, hogy a volt színházgató társulatának legjobb s Zomborban is kedvelt tagjai minden szó nélkül otthagyják. S ezzel szemben a volt színházgató semmi garanciát se nyújtott, s nem is nyújthat.

A leendő színházgatóval való szerződés időpontja elérkezett. És senkinek a kedvéért április hónapja tovább nem halasztható, mert ha sokáig húzzuk az ügyet, könnyen megeshetik, mint már megesezt, hogy városunk a jövő szezonra jóra való társulat nélkül maradjon.

Mindezekből pedig a konklúzió az, hogy Zombor város színházát csakis olyan színházgatónak lehet és szabad kiadni, a kinek engedély-ügye teljesen rendben van, a kinek anyagi viszonyai olyanok, hogy nem kell attól félnünk,

miszerint eladósodva jön városunkba, s a kinek megbízhatósága biztosítékot nyújt arra, hogy ígéreteit be is tudja váltani.

Ováció Gromonnak.

Ismeretesek azok a támadások, amelyeket Kasics, nyugalmazott honvédelmi miniszteri tanácsos Fejérváry Géza báró miniszter és Gromon Dezső államtitkár ellen intézett. A támadó tanácsos nem átalott a leg-ritkább eszközökhöz is nyulni; a két notabilitásnak családi viszonyait is szinte szennyes módon boncolgatta. Igen természetes, hogy ez a rut eljárási az egész országban közfelháborodást idézett elő. Kétszeresen megbotránkozunk a dolog fölött mi bácskaiak, akikhez olyan közel áll az egyik megtámadott: Gromon Dezső államtitkár. Csak a bácskaiak tudják, hogy mi volt és mi-csoda jelenleg is Gromon Dezső a mi vármegyénknek. Állandó támasza, oltalma, — hogy úgy fejezzük ki magunkat, a mióta elszakadt a megyétől, sohasem szünt meg azt szeretetével elhalmozni. Minden alkalmat örömmel ragad meg, hogy meggyéjének valami jót tehessen, dolgain lendíthessen; de mint a vármegye egyetemének, úgy egyeseknek is mindenkoron szolgálatkés pártfogója volt és az jelenleg is. Nagyon rosszul esik vármegyénk lakosságának, hogy azt az embert, akihez osztatlan tisztelet fűz mindnyájunkat, olyan kiméletlen és alapnélküli, gyengédtelen, sőt határozottan durva támadásban részesítették. Rosszul esik annál inkább, mert azt is tudja mindenki, de legjobban tudjuk mi bácskaiak, hogy Gromon Dezsőnek a közpályán való tevékeny működése mindazon fényes állásokban, amelyeket betöltött, csak dícsőséget, sikert és becsületet aratott. Szomorú dolog az, hogy a mai, mindent lerántani akaró áramlat oly tiszta és fényes neveket is be akar mocskolni, mint a minő a Gromon Dezső. Amde — hála Istennek — ott van még ezen férfiak kezében a becsület tiszta pajzsa, melyről minden mocsk nyomtalanul visszapattan. Örömmel konstatáljuk, hogy a szabadelvű párt Gromon Dezsőnek is fényes elégtételt adott. A párt ovációját Gromon a következő meleg szavakban köszönte meg:

„Mélyen t. barátaim! Engedjétek meg, hogy magam részéről is pár rövid szóval köszönetet mondjak azért a kitüntető bizalmatoknak s baráti vonzalmatoknak nyilvánításáért, mely érzelmek igen t. elnökünk és Berzevicsy Albert igen t. barátunk részéről oly szép, oly férfias önérzéssel tündöklő nyilatkozatokban jutott kife-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Magyar dal.

Hogy tudtalak úgy szeretni,

Hogy tudtal úgy elfeledni?!

— S sír a nóta:

„Egymáséi lehelünk vón

Már azóta!“

A cigányok újja reszket . . .

Evel, evel vall szerelmet

A nótinak:

— „Kis angyalom, mostan neked

Muzsikálnak!“

Jaj de édes! . . . A cimbalmot

— Hogyan zokog! — hallod, hallod?

Az a szava:

„Lány a legényt mind megcsalja,

Oda hagyja!“

A hány szem van, a keservtül

— Mindegyikből könyecsepp perdül,

Egy van csupán

A melyik nem sír: a tied az

Csalfa leány!

Nem értesz te semmit abból

A mézédés — fűjadalomból;

Aki csalfa:

Nem érez az föl többé a

Magyar dalra!

Keményfi.

A VARRÓLEÁNY.

(Elbeszélés.)

Írta: Gergely Ernő.

— Hej de másképp menne a dolog, ha Guszti itt lenne! Szegény leánynak könny lopódzik a szemébe, abbanhagyja a munkát és elgondolkodik: Igen, ha Guszti itt lenne! Rég nem jött el már, két hónapja. Pedig hogy szerette őt három hosszú . . . boldog éven át. Mert csakugyan boldognak érezte magát, hisz Guszti oly odaadó hű szerelmes volt, minden szabad idejét nála töltötte. Vasárnap pedig együtt keresték fel a budai hegyeket. Ha kifáradt, Guszti erős karjaival öle kapta és futott vele a mezőn. Azután leültek a zöld pázsitra, az volt asztaluk, terítőtük is és ott fogyasztották el az egyszerű uzsonát. Ő vaját kent kenyérré, szétvagdosta kis kezével és tenyerén nyújtá oda Gusztinak. Hányszor mondta ilyenkor Guszti, a csalfa Guszti: A legszebb tányérból eszem most! — Hányszor mondá: Csak már egyszer kész lennék, hogy oltárhoz vezethetném az én kis Terikém.

S ő kész orvos már. De most már nem is kell neki az, ki azelőtt mindene volt, az egyszerű varróleány. Jó . . . jó . . . De akkor minek bítegette, minek csalogatta őt, ki egyedül áll a világon és egyedül Gusztit szerette. És ez az egy is hátlenül elhagyja.

A szomszédban lakott. Két hónapja, hogy elköltözött. Mint orvos nem lakhatik egy kis harmadik emeleti hónapos szobában. És e két hónap alatt Guszti egyetlen egyszer sem volt nála. Azelőtt, ha elment az egyetemre, vagy ha hazajött, legalább egy pillanatra benyitott hozzá: No mit csinál az én kis — feleségem? . . .

Nem! Ő nem marad tovább e kétségben, ő meg fogja tudni a valót, meg fogja tudni magától Gusztitól: elmegy felkeresi őt.

Izgatottan kelt fel s kis szekrényéhez lépett, hogy kivegye kalapját és eltávozzék, de szeme megakadt a félig elkészült ruhán. Az urnó meghagyta, hogy a ruha ma estére ovketlen kész legyen. Elmegy máskor, elmegy holnap! Levette a kalapot, visszaült helyére, a varrógép mellé. S a gép tovább zakatolt, gyorsan forogtak a ke-

rekek, villámsebessen mozgott a tű, de a szegény leány előtt minden összefolyt. — Hej másképp menne a dolog, ha Guszti itt lenne!

Másnap azután csakugyan elment felkeresni. A szomszédasszony megmondta az új lakcímét. „De az istenért el ne árulja a doktor urnak, hogy én tölem tudta meg . . . De tudja, nagyon megszántam magát . . . Ezek a férfiak! Ezek a férfiak!“ Azután mesélni kezdett az ő leány koráról. Őt is szerette, őt is megesealta egyszer egy barna fiatal ember, nem is törődött vele többet, visszajött az még térden csuszva, de ajtót mutatott neki, nőül ment az ő csendes, jámbor férjéhez, ki jóra való ember, még csak nem is iszik . . . S így tovább.

A szegény leány sokkal jobban el van foglalva a bajával, minthogy aszomszédasszony fecsegésére hallgatna. Végre észreveszi ezt az asszonyosság és mérgesen dörmögi: „Erdemes volt ennek elárulni a lakcímét?“ Azután elhallgat.

A leány végig siet az utcákon. Az Andrassy-ut messze van a Baross-utcától. Nem volna-e jobb, ha villamoson menne? . . . Majd elér ő gyalog is . . . Hogy fogja Guszti fogadni? Mit fog ő Gusztinak mondani? . . . Szemrehányásokat tesz neki, megátkozza és ott hagyja . . . Nem, nem! csak megkérdi tőle, miért hagyta el? S ha azt feleli, hogy már meguntta őt, ha már mást szeret, jól van, legyen boldog azzal a másikkal.

Igen, ezt fogja mondani. Odaér a házhoz. Mar messziről tündöklő a fekete tábla nagy aranybetűkkel: Dr. Balogh Gusztáv orvos-tudor, rendel d. u. 2—4-ig. Szegényeknek csütörtökön d. e. 9—11-ig ingyen.

— Lassan megy fel a széles szönyeggel borított lépcsőzeten és félénken csenget be az ajtón. Mit fog mondani Guszti? De már jön kinyitni az ajtót.

Az inas volt.

— Itthon van a doktor ur?

A szolga végig nézte a varróleányt.

— Nincs. Nem tudja, hogy az ingenrendelés még csak holnap délelőtt lesz? Ne alkalmatlankodjék!

S becsapta a leány előtt az ajtót.

A varróleány egy percig habozik. Becsengetesen e-ismét? Be merjen csengetni? Igen, becsenget, neki nem

jezésre. A szellem szintén megkívánja a pihenés óráit, a nyugalmat, a szórakozást, hogy a testben és lélekben megfogyott emberi erő a munka folytatására képesebb legyen, de mi nekünk, a kik a jelenbe a kormányzattal összefüggő nagy és nehéz munkára vállalkoztunk, a nyugalomból nagyon kevés jutott, a rágalmból, a sértekekből és gyauasításokból nagyon sok. (Igaz! Ugy van!) Amde tisztelt barátaim, bármiként legyen — bizalmatoknak, baráti vonzalmatoknak ez a magasztos, lélekemelő nyilvánítása kezünkbe adja azt a pajzsot, a melyről visszapattan a nyíl, legyen az bár a pártszendélynek, avagy a magánbosszúnak mérgebe mártva, de melyen az ugys már rozsdás fegyver teljesen kisorsolb. Elénk tetszes és éljenzés.) Nagyrabecsülések — mondóm — e lélekemelő nyilvánítása egyszersmind előlejteti vellünk a sértés, a rágalom maró természetét. Fogadjátok ismételve szívem mélyéből eredő hálás köszönetemet. (Hosszas, lelkes éljenzés.)

Az állami tisztviselők érdekében. Lukács László pénzügyminiszter a költségvetési törvénybe egy szakasz fölvetését fogja indítványozni, amelyben kimondatik, hogy azokra az állami tisztviselőkre nézve, akiknek állása fölemelt fizetéssel van fölvéve az ideai költségvetésbe, a magasabb fizetés nem a törvény életbelépte napjától, hanem már január hó elsejétől számítandó. E méltányos intézkedés által legalább részben biztosítani fogjuk a tisztviselőkre nézve azok az előnyök, melyeket részükre az ideai költségvetés kiállításába helyezett. A pénzügyminiszter javaslata kétségkívül az egész képviselőház helyesléseivel fog találkozni.

Ujdonságok.

Bacs vármegye felirata. Annak idején említettük, hogy vármegyénk törvényhatósága a legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy feliratot intéz a képviselőházhoz az Ausztriával fenálló vámszövetség megújításánál Magyarország közgazdasági érdekeinek megóvása tárgyában. Vármegyénk feliratát a képviselőháznak elnöke a hétfői ülésen mutatta be a képviselőháznak.

Jegyzői szigorlatok. Az ideai tavaszi jegyzői szigorlatok — mint értesülünk — ápril hó közepe táján fognak megtartatni. Annak idején közölni fogjuk a szigorlatok határidejét és eredményét.

Villanvilágítás Zomborban. Dr. Vojnits István főispán ma délutánra érkezőleg hívott egybe a városunkban létesítendő villanvilágítás tárgyában.

Megyei telefonhálózat. Ungár Lajos, topolyai lakos, vármegyei virilista indítványt adott be a törvényhatósághoz az iránt, hogy az egész vármegye területén telefonhálózat létesíttessék. Az indítvány szerint a községek össze lennének kötendők a járási székhelyekkel, a járási székhelyek pedig a központtal. Az indítványt a mostani közgyűlésen fogják tárgyalni.

Gyászír. Trencsény László, Trencsény Károly zombori felső kereskedelmi iskolai tanár fia, alig egy éves korában folyó hó 17-én elhunyt. A tanári kar és a tanulóifjúság koszorút helyezett a ravatalra.

Kirándulás. A zombori kerékpár egyesület folyó évi március hó 25-én (szerdán) Bezdánba idei megnyitókirándulást rendez. Indulás délután 1 1/2 órakor a klubhelyiségből. A tagtársak ez uton értesítették, hogy turakönyveiket Mayer Károly Leó egyleti főkapitánynál átvehetik.

Március 15-ike Apatinban. Az apatini polgári kaszinó március 15-ét magyar honpolgárokhoz méltó módon ünnepelte meg. Az ünnepély a kaszinó helyiségében esti 7 órakor vette kezdetét. A dalár egyesület a Hymnuszt énekelte, ezt követte dr. Zsubory József alkalmi magyar beszéde, utána a dalárda énekelte a Szózatot, ezután Ibsits Ignác alkalmi német beszéde következett s végre a dalárda énekelte „Isten add meg s védd hazánkat” című éneket. Az ünnepélyt bankett követte, melyen Apatin község intelligenciája és sok polgár részt vett. A vig nótákat a bezdáni cigányok szolgáltatták. Bankett alatt lelkes felköszöntőt mondtak: Marsch Károly polgári kaszinói elnök öfelségére, dr. Bieber Gyula a polgárságra, dr. Steézt György a milleniumra stb. A jökevény s igazán magyar ízű mulatság csak hajnal pirkadtakor ért véget.

Uj orvos Zomborban. Egy jó hírű képzett orvos szándékozik városunkban letelepedni s orvosi gyakorlatot folytatni: dr. Spitzer Adolf, ki jelenleg Horvátországban működik s unokaöccsese dr. Spitzer Mór helybeli kiváló tekintélyű s nagyrabecsült megyei főorvosnak. Dr. Spitzer Adolf különben zombori, középiskolai tanulmányait itt végezte.

Esküvő. Dr. Bruck Mór, apatini ügyvéd folyó hó 15-én, vasárnap kelt egybe Kaufmann Sándor, apatini tekintélyes kereskedő leányával, Vilma kisasszonnyal. Az elegáns esküvést nagyszámu uri közönség nézte végig. A fiatal pár d. u. 5 órakor násztra indult.

Sorozások eredménye. Az ujvidéki járásban is befejezték a sorozásokat. Előállított összesen 1138 hadköteles, köztük 724-en első korosztálybeliek. Besoroztak 323-at az ujonejtalékba, 57-et a póttartalékba. Távol maradt 113 hadköteles.

Március 15-én a bodrogh-monostorszeghi olvasókör társasvacsorával egybekötött ünnepélyt rendezett, melyen a tagok igen szép számban vettek részt. A kör rögtönzött dalárdája szép hazafias karénekeket énekelt. Az ünnepi beszédet Fürst Salamon, a kör jegyzője mondotta el lelkes és gyújtó hatással; majd Gubitz Kálmán köri tag emlékeztet meg felköszöntőjében március 15-ről, melynek jelentőségét, a körre vonatkoztatva fejtegette. A társaság a hajnali órákig együtt mulatott, éltetvén a királyt, a hazát és a szabadság megeremőjét.

Március 15-ike Ó-Kanizsán. A nemzeti ünnepélyt nagy napját méltóan ünnepelte meg Ó-Kanizsa lelkes közönsége vallás- és rangkülönbség nélkül. Sőt mintha a természet is ünnepelt volna, a hetek óta nem látott nap barátságos derével tüdőzölte a köz- és magánházakou kiüszött zászlóerdőt. Az ifjúságból alakult rendező-bizottság által plakátokon közzétett sorozat szerint a következő rendben ment végbe a szép ünnepély. Fél 9 órára felvonult a róm. kath. templomba testületileg az elljáróság, a polgári és elemi iskolák növendékei tanítóik vezetése mellett, a „Gazda-kör” és „Katholikus kör” zenekarral, az „Iparos olvasókör”, az „Acs- és kőműves legények egylete”, az „Ó-Kanizsai kaszinó”, az „Önk. tüzoltó-egylet” Herz Ede alparancsnok vezetése alatt saját zenekara által kíséren, a reudórség testületileg s a népek száza. A szorongásig megtelt templomban Marton Mátyas plébános hálaadó isteni tiszteletet mutatott be a mindenség Urának. Majd a menet a legnagyobb rendben az izr. imaházba vonult, meghallgatni dr. Rosenberg rabbi gyönyörű beszédét, melylyel méltatta a márciusi vívmányokat. Ezután a nagyközönség a g. kel. templomban vett meg részt a hálaadó istentiszteletben, majd a főtérre sorakozott a rendező-bizottság által meghatározott helyen. Pontban 11 órakor a helyi daloskör Ugray György zenténar ügyes vezetése mellett élénkelte a „Szózatot”, mire Pinter Gyula tanító szavaltta hatásosan a „Talpra magyart”, ugyanezt élénkelte a daloskör, mely után fellélt az emelvényre Gajó István pénzügyi könyvelő s hosszabb, tetszettel fogadott beszédben emlékeztet meg a lefolyt ezredévről s a március 15-én kivívott alkotmányról. Nagy hatást tett More Sándor tanár alkalmi szavaltata is, melynek végzetével a daloskör Kölesy „Hymnusát” énekelte. Este Kranner vendéglőben 100-as terítékű bankett volt, hol is dr. Roxer Gyula orvos a legalkotmányosabb uralkodó érdemeiről szólt, az egybegyűlték viharos éljenzésűl kísérve s nagylelkűségéről, mint a kinek köszönhetjük alkotmányunkat. More tanár a nap jelentőségéről beszélt, Szabados Pal hittanár pedig több ízben is a dicső 48-as honvédek jelen volt képviselőit éltette. Az „Iparos olvasókör” helyiségében is összegyűltek 56-an társasvacsorára, hol Laczkó János tanító mondott figyelemmel hallgatott áldomást a Felséges királyra, mint aki jószive sugallatát tekintve lehetővé tette, hogy a 12 pontnak csaknem mindegyike megvalósított. Nagy Lajos vendéglő pedig az ott jelen volt honvédeket éltette. Az ünnepelő közönség emelkedett hangulatban a reggeli órákig együtt maradt a tüzoltó zenekar s az első cigány zenekar lelkesítő zenéje mellett.

Március tizenötödike Rácmiliticsen. Március tizenötödikét Rácmilitics község hazafias polgársága is megünnepelte. A nagy nap délutánján, szép napfényes időben kivonult a község határában lévő honvédsírhoz a község lakossága, az ottani lövészegylet és zenekarának kísérete mellett. Közel ezer ember tolongott a sír körül, a hová nemsokára Doroszló község lakossága is megérkezett. A zenekar a Szózatot játszotta, a lövészegylet sortízet adott, a melynek elhangzása után a jelenlévők a Szózatot énekeltek el. Majd Radoychich Endre Rácmilitics község érdemes jegyzője lépett a rögtönzött emelvényre, általános lelkesedést keltett és a következő szép beszédet mondotta: Tisztelt polgártársak! Ma másodizben vagyok szerencsés tisztelt polgártársaimat itt e kegyhelyen üdvözölhetni, fogadják ezen honfiai szeretettel nyilvánításáért legforróbb köszönetemet. Isten hozta önöket. Tisztelt polgártársak! Midőn im most önökhöz egy pár szót szólni óhajtok, első sorban elnézésüket kérem, hogy rövid leszek s hogy ékeesen szólni nem fogok. Szívem dobog és el vagyok fogulva, a honfiai szeretet szent tüze lengi szívem körül akkor, midőn a haza szeretettől vezérelt gyülekezet lelkesedését látom, felszól bennem újra meg újra azon büszke tudat, hogy ezen nemzet fia vagyok, azon nemzeté, melynek fia hazájuk boldogságáért nemcsak lelkesedni, hanem azért élni és meghalni tudnak és mernek és ekkor jutnak eszembe a költő szavai:

Ti kik eddig csak vést s borot,
Csak halált jósoltatok,
Hallgassatok egyszer már el,
Némuljon el ajkatok.

Nem korhadt fa a magyar még,
Melyet csak a dudva tart,
Erőtlenes büszke tölgy az,
Ne féltsétek a magyart.

Ne is féltsétek, mert egy nemzet, melynek fiai oly lelkesedéssel ünneplik meg szabadságuk felvirulását és a jobbagység eltörlésének évfordulóját, oly nemzet, melynek fiai ezen szabadság elnyeréséért elhalt névtelen féltistenek egyikének évtizedeken át jeltelen sírjához elvándorol, hogy neki hazafiai kegyeletét rója le, ily nemzetet félteni sobasem kell, s büszkék lehetünk, hogy ily nemzetnek gyermekei vagyunk, mondóm, büszke vagyok arra, hogy magyar vagyok, büszke, hogy e jó hazának gyermeke vagyok, s azt mondom, beszédem zártául; az Isten tartsa meg édes jó magyar hazánkat s Isten tartsa annak jó és há fiai még legalább is több ezer esztendeig. Éljenek mindannyian! Ezután még Heine rácmiliticsi polgar alkalmi verset olvasott fel és Radoychich jegyző beszédét német nyelven is tolmácsolta.

Március 15. Hódásghon. Hódásghon nagy ünnepélyességgel ülték meg ez évben a magyar szabadság ujászületésének évfordulóját. Délelőtt 10 órakor magyar szenteshezdel és istentisztelet volt a róm. kath. templomban, melyen résztvettek az összes hatóságok s az egész intelligencia. Fuchs József plébános emelkedett szép beszédben üdvözölte a szöszékről március 15-ikét, majd a szabadság eszméjéből kiindulva német nyelven folytatta beszédét, melynek hazafias szelleme és tartalma kellemesen érintett minden jelenlevőt. Déli 1 órakor bankett volt, melynek ünnepi szónoka dr. Scultéty Jenő ügyvéd szép és lelkes hangon elmondott beszédben emlékeztet meg az 1848-ik évi március Idusáról, annak nagy vívmányairól s hallgatóságát ezen eszmékhez való ragaszkodásra buzdította. Utána még dr. Szabó József, Berkes Réz s mások mondtak felköszöntőket. A társaság vig hangulatban az esti órákig együtt maradt.

A szabadság ünnepe Bács-Almásán. A bácsalmási kaszinó e hó 15-én imponzáns módon ünnepelte meg a magyar szabadság dicső napját. Este 8 órakor saját helyiségében bankettre gyűlt össze. A bankett előtt a nagyszámu disztlingvált közönség — mely közt a szépnem tulsúlyban volt — állva a Hymnuszt és Szózatot énekelte el a zenekar kísérete mellett. A második fogás után felállt a kaszinó érdemes alelnöke Kamarás Lure kir. közjegyző, hogy tartalmas, történelmi beszédével az egybegyűltéket lelkesítse. A szűnni nem akaró tapsvihar, mely magvas előadását követte, jele, hogy szavai hatásukat nem tévesztették el. Lelkes bangulatot keltettek még Reichelt Leona k. a. Petőfinek „A magyar ifjakhoz” és Babér Böske k. a. szinte Petőfinek „Hazámhoz” című költemények precíz szavaltatai, melyek éljenzéssel és tapssal jutalmazták. A hazafias lelkesedés tetőpontját azouban csak akkor érte el, midőn a díszes magyar ruhában megjelent Babér Lajos saját szerzeményét „Március 15-ike” című költeményét sza-

kell félni a — Guszti szolgájától. Megnyomja a csepettyü gombját.

— No hát mit akar? rivall rá a szolgálta.
— En nem vagyok beteg.
— Ja vagy ugy? — vigyorog a szolgálta, végig nézve a leányt. Elég esinos.
— Nem. Téved — szölt reszketve a leány — én a doktor ur — rokona vagyok.

Az inas meghökkent. Bocsánat kisasszony, bocsánat. Tessék besétálni a fogadóterembe, de a doktor ur nincs itthon és csak a rendelő órára jön haza, elment a bankárekhoz.

— A bankárekhoz? ... Ugy-e sok dolga van az orvos urnak? Nagyon sok?

— De hogy! De hogy! Ninesen semmi dolga. No, de a bankár ur több nagy betegségyelő egylet elnöke, majd szerez ő a doktor urnak elég beteget.

A leány elsápadt.
— Hogy hívják azt a bankárt?

— Kálmár ur, akinek tudniillik egy gyönyörű leánya van és annak férjül szemelte ki a doktor urat. Hihhí! — nevetett hozzá az inas.

— Mondja meg az orvos urnak, hogy itt volt a Teresi kisasszony, majd délután eljön megint, szölt a leány és letantogott a lépcsőkön.

Délután azért mégis csak eljött. Az inas régi ismerőseként fogadta.

— Uram nines hon. A rendelő órára baza jött. Volt valakiitt? Kérdete. Mondtam, hogy Teresi kisasszony, a rokona. Kérdete, hogy mit mondott kegyed? Megmondtam, hogy délután ismét eljön, a rendelő órára.

A doktor ur erre azt válaszolta, hogy elmulasztathatlan teendője miatt ma rendelést nem tarthat és rögtön elsieltett. — De kisasszony, miért lett hirtelen oly rosszul, egészen elhalványodott?

— Semmi, semmi. Legyen oly jó s hozzon egy pohár vizet.

Szegény leány azt hitte, megfullad.

A tálcára egy ezüst forintot tett.

— Hogy is hívják?

— János, franciál Jean.

— No hát János, tenne nekem egy szívességet?

— Csak tessék parancsolni! Vágtott szavába az inas, zsebre téve a forintot.

— Nem tudja megmondani, hogy hol lakik az a bankár ur.

Dehogyan nem tudom. Nem azért vittem tucat számba a csokrokat Zelma kisasszonnyak, hogy ne tudnám. A Nádor-utca és József-tér sarkán.

— Köszönöm, János, köszönöm.

Távozni készült.

— Mit tetszik a doktor urnak izenni?

— Semmit, épen semmit!

Azután elmegy. Felkeresi azt a nőt, a bankár leányát, beszélni fog vele. Ő nem lehet olyan kegyetlen, ő vissza fogja adni neki az ő Gusztiját. Megmondja, hogy csak őt szereti igazán, egyedül őt... Hazasságot is ígért neki... Le fog borulni lábai elé, átkarolja térdét és addig fog könyörögni a nőnek, míg meg nem szánja őt. S ha nem fogja Gusztit fogadni többé, akkor az okvetlen vissza jő hozzá, bűnbánóan, töredelmesen.

Elért a József-tér és Nádor-utca sarkára. Megtalálta a házat. Lélekzete elállt. Anyira sietett és nem szokta meg a sok járást. Megállt az utcasarkon. Félénkség fogta el. Felmenjen e? ... Ne menjen fel? Hátha ott találja Gusztit? S ha ott találja? Felmegy, boldogsága függ ettől, okvetlen felmegy.

Becsengetett.

— Kit keres? kérdé a szobaleány.

— Kálmár Zelma kisasszony ónagságát.

— Majd bejelentem, tessék addig helyet foglalni, hogy hívják?

— De nines itt senki, kérem!

— Senki, csak a vőlegénye, de ő mindig itt van.

No, de hogy hívják?

— Horn Teréz. De talán majd máskor... azaz csak jelentsen be.

A szobaleány bejelenté s válaszáért várt.

— Ki lehet ez a nő? Horn Teréz. Nevét sem hallottam soha, mindenesetre bebocsátom.

— Ne bocsásd be édes, kedvemért ne! mondá elémülten a vőlegény.

— Ah, vagy ugy? Most már csak azért is bebocsátom.

— Nevetséges ifjúkori ábránd, diákszerellem! Kérlek, ne eresz be magadhoz.

— Kíváncsi vagyok, mit tud mondani öre a kicsike. Eressze csak be Hedvig!

Teréz belépett. Es szembe találta magát Guszti menyasszonnyával. Guszti a terem sarkába húzódott.

Előlépett a varróleány, hebegve kért bocsánatot, hogy alkalmatlankodni merészel.

— Nos — nos, mit akar?

Terészi végig tekintett a nőn. Le volt sujtva. Ezt a nőt igazán szereti Gusztáv. Ez sokkal szebb, gyönyörű, mellette ő elenyészik. Most már mindent tud. Mi ő e királynői és gazdag szépséghez, ő az egyszerű varróleány? Gusztira nézett. Az jédt arca tekintett reá, szemével mintha némán könyörögne!

— Nos hát, mit akar? Isermi tán ezt az urat. Ő miatta jött? Beszéljen kedvesem!

Mintha Guszti még jobban elsápadna, mintha szemével még kétségbeesettebben könyörögne...

— Ismertem valamikor... régen... De bocsánat, nem azért jöttem ide.

— Hát mi egyebet akar? mondá csalódottan a nő.

A leány egy percig habozott. Gusztávra tekintett, azután szilárd hangon mondá:

— Szegény varróleány vagyok. Ha ónagsága olykor-olykor igénybe venni kegyes volna...

— Csak e miatt jött? Keressen fel holnap délelőtt, egy ruhát szeretnék ugy is átalakítani.

A leány kibotorkált az ajtón.

— Ugy látszik Gusztávom, hogy csakugyan nagyon régi volt ez a diákszerellem.

— Igen — igen... szölt Gusztáv és kitekintett az ablakon. Gyorsan visszakarta a fejét.

Tekintete ép a tova vánszorgó leányalakra esett.

És a varróleány hazavánszorgott. Odahaza jól kisírta magát. Munkája sem volt már szegénynek, de azért még sem ment el oda azért az átalakítandó ruháért.

ber tolon-
ó község
játsszotta,
hangzása
adychich
lépett a
ltett és a
ártársak!
társaimat
n honfiai
et. Isten
önökhöz
süket ké-
mer fogok.
szeretet
a haza
felszól
gy ezen
hazájuk
t élni és
eszembe

oly lel-
sát és a
t, mely-
névtelen
ához el-
le, ily
ehettünk,
a, büszke
gye és jó
eszédem
hazánkat
s több
ég lleine
dychich

on nagy
szabál-
órákor
m. kath.
óságok s
melkedett
15-ikét,
nyelven
tartalma
l órákor
éty Jenő
ben em-
annak
hez való
ó József,
A tár-
aradt.
son. A
on ünne-
Este 8
ssze. A
— mely
anuszt és
A má-
alelnöke
rténelmi
nni nem
tte, jele,
ses han-
etőfinek
inte Pe-
avalatai,
hazafias
midőn
ps saját
et sza-

s bebo-
Kérlek,
kicsike.
Gusztii
ánatot,
fa. Ezt
nyörő,
Mí ő e
varró-
tt reá,
arat. Ó
ha sze-
esánat,
n a nő,
kintett,
egysága
élelőtt,
magyon
kintett
esett.
kisírta
észért
ért.

valta el. A frenetikus tapsvihar szünni nem akart, midőn a pódiumról lelépett. Csak ennek befejeztével kezdődött a táncvigalom, mely késő hajnalig eltartott. Számos hölgy díszes magyar ruhában — melyek közt figyelemre méltók voltak Polgár Jenőné, Fazekasné és Verner nővérek — jelent meg, mi a jelenvoltakra nagyon kellemes benyomást gyakorolt. — A bács-almási iparosok szintén megünnepelték e napot tánc és bankettel az „Ambil“-féle vendéglőben.

Nagy idők tanuja. Keiper Péter 1848/49-es honvéd tüzér őrmester 80 éves korában meghalt Verbáson. Keiper sok útközben vett részt s különösen a hegyes-feketehegyi útközben tüntette ki magát. Guyon tábornok az útközben megvervén Jellacsicsot, ez Verbászra vonult vissza, a hová Guyon nyomon követte. Egy tüzérlőtege vezényletével bízták meg, ekkor Keiper csak őrmester volt, de ekkor az a kitüntetés érte, hogy mint verbászi emberre, a ki a környéket ismeri, egy egész tüzérlőteget bízták rá. Keiper útege a telecskai dombok között Jellacsics szárnyára nyomult elő s heves tüzeléssel támadt meg. Ezzel az oldaltámadással a vitéz őrmester megszalasztotta az osztrák sereget. Keiper a verbászi közönség nagy részvétellel temette el és sírmlékének felállítására gyűjtést indítottak.

A gőzgépezőket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság, f. évi március hó 30-án fogja legközelebről vizsgálatait tartani, a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében. (Megyeház) — A vizsgálatra jelentkezni ohajtók, kellően felszerelt folyamodványait, a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. — A vizsgálatra jelentkezőknek igazolniuk kell: 1. hogy a 18. életévet betöltötték (ifjabb egyének keresztlevéllel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsi-ileg kifogástalan életiek (a 2. és 3. alattiak azonagy bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőz gép mellett, gépész felügyelete alatt legalább hat hónapig dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáráság által is megerősítendő.) Együttel arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltéktől az állam hivatalos nyelvének oly mérvben való ismerete kívánatik meg, hogy a kiadott kazánügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltéktől csak az állam nyelvének megértése, s a számok olvasása kívánatik meg.

Felhívás. Vettük a következő felhívást: „A környék s a megye nagyérdemű közönségéhez! A millenárius esztendő országzszerete a legkülönbözőbb mozgalmat idézte elő, hol csak a legcsekélyebb hazafias érzés találkozik, sietnek a körülmények s tehetségtől bőz képest, valami maradandót alkotni, mely hirdesse második ezredünk első hajnalát. Gyógyfűrdőnk alapmunkálatai befejezve vannak, az építkezés folytatása és befejezhetése a nagy közönség nemeskeblű támogatása mellett már csak rövid idő kérdése, ennél fogva kérem a nemeslelkű közönség mielőbbi és minél tömegesebb aláírását. Hogy ne csak az egészséges ember ünnepe, hanem a beteg is áldja a milleniumot, mely enyhülésére a nemes-militáris gyógyfűrdőt megteremtette.“

„Ki ez?” Ezen felirással a „Rendőri Közlöny“ folyó hó 17-én megjelent száma egy kis fiu arcképét közli. Azt kérdezi a R. K., hogy ki ez? Mert nem lehet megállapítani, hogy a szegény kicsoda, micsoda, miután silket-néma. A kis fiu itt van nálunk, Zomborban; kiün a kórházban tartják a város költségén. Mult év november havában egy Szapárról Zomborba jövő ember találta a fiut a sztapári országúton. Behozta Zomborba s átadta a rendőrségnek. Azóta a rendőrségünk kutatott, nyomozott, de a fiu kiletét mindezeidig megállapítani nem tudta. Most a R. K.-ben az arcképét tette közzé, így talán majd ráismernek valahol a fiura.

Felhívás. Lapunk olvasóközönségének becses figyelmét felhívjuk a hirdetési rovatunkban közölt „Bécsi biztosító-társaság“ hirdetésére.

Lévelezés.

Ó-Becse, 1896. március 17.

(Március 15. — Honvéd-émlék. — Millenium. — Alvó hivatalos világ.)

Az ezredév márciusának Idusát imponáló fénynyel tiltte meg Ó-Becse hazafias polgársága. A közös rendező bizottságot az összes társadalmi körök és testületek elnökei és küldöttei alkották és így biztosítva volt az egyöntetű működés, biztosítva a siker. Az az óriási néptömeg, az a lelkesedés nyílt bizonyítéka, hogy csakis így karöltve érhető el a siker.

A testületek zeneszóval vonultak a gyülekezés helyére: a magyar népkör elé. Délután 3 órákor mintegy 3000 ember töltte be a balpácot, a hol a rendezők az egyes körök tagjait megfelelő sorrendben állították fel.

Elöl nemzeti színű zászlót vittek, ezután egy fiatal ember díszes koszorút vitt, míg a szalagot két oldalán koszorú-leányok tarták, utána 50 koszorú-leány következett vőféléikkel, most a 48-as honvédek, majd az önk. tüzöltő testület tisztikara, míg a tüzöltők a kordont vonták meg, hogy a felvonulás rendje meg ne zavartassék. Főlemelő része volt a menetnek a magyar nőegylet, mely mintegy 30 taggal volt képviselve. Ezután jöttek: a népkör, a dalkör, az iparoskör, a kereskedelmi kör, az egyetértés-kör, a polgári kör, a legény-egylet stb. Élénkíté a menetet a tüzöltő-egylet, a népkör és a legény-egylet díszes zászlókkal. A menetet ismét nemzeti színű zászló zárta be.

A felvonulás a r. k. templomba történt, a hol rövid ima után a plébánia utcán végig a sarkertbe vonult a mindinkább növekvő tömeg.

A temetőben az elesett honvédek szerény sírját állta körül a sokaság, míg az emelvényen a „polgári magyar dalkör“ és a szónokok foglaltak helyet. A dalkör szózat-ja után Finta Ignác polg. isk. igazgató szép és lelkes beszédben ismertette e nagy nap jelentőségét, a mit többszörös eljenzés szakított meg. Utána Gubanits Ferenc szavalt el dr. Szász István közs. orvos remek alkalmi ódáját, a mi nemesek a sír körül álló öreg honvédek szemébe csalt könyűt, de elragadta a hallgatóság is. A dalkör a himnuszszal zárta az ünnepélyt.

Erre a menetet a fűtőcán tért vissza a népkörhöz és innen történt a többi körök eloszlása.

Este a közs. vendéglő nagytermében díszes bankett volt, a melyen 240 személy vett részt, köztük 60 nő. A hazafias lelkesültség megtermé a szónokokat is. Zsótér Andor őfelségére a legalkotmányosabb királyra és családjára; dr. Grünbaum Pál a nap emlékére; Grünbaum

Sándor Kossuth Lajos emlékére; Osztrognác F. a megjelent hölgykoszorúra; Finta a községi iskolák elnökére Zsótér Andorra; Zsótér az egyetértésre; dr. Grünbaum Szász drra; dr. Szász a jelenlévő 48-as honvédekre stb. A sikeresen lefolyt ünnepély a hajnal basadtával ért véget.

O-Becse hazafias társadalmi körei, hogy a márciusi ünnepélyt még impozánsabbá tegyék jövőre, elhatározták, hogy a jeltelen honvéd-sír fölé díszes emléket emelnek. A keresztülvitellel egy közös bizottság lett megbízva, a mely már legközelebb megkezdi munkáját, mert az emléket június hónap ohajtják leleplezni.

Ha már az ünnepségek leírása vagyok, felemlitem, hogy a „polgári magyar dalkör“ a népkörrel egyetértőleg, nagy ezredévi ünnepet szándékoz rendezni május első vasárnapján, a mely népünnepélyből és este nagy hazafias estélyből álland.

A dalkör tagjai ez alkalomra magyar egyenruhában tervezik a megjelenést.

Míg a társadalmi körök ily szép mozgalmat fejtenek ki, az ezredév örömmünnetét kifejezendő, addig a község, mint erkölcsi testület ólomléptekkel dőcög ez ügyben és talán el is akad, a nélkül, hogy alkotna valami emlékeztetést.

Az ugynevezett hivatalos világ nálunk alszik, vagy pedig érzéketlen. Onnan nem lehet várni semmi alkotást, mozgalmat. Hogy Ó-Becsen mégis fel-felpezdül a hazafias szellem, a lelkesedés, az csak a középosztály érdeme. Hogy így van, elég sajnós!

Uj-Szivac, 1896. március 16.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ünnepet tilt O Szivac intelligentiája, ünnepet tilt Uj-Szivac német ajku közönsége, s abban a pillanatban, midőn Poór József ev. ref. tiszteletű ur alább közölt beszédével a március 15-iki ünnepélyt megnyitotta, ugy éreztem, hogy megszünt a merev válaszfal, hogy megszünt a különbség egyik ember és a másik között — egyenlőkké lettünk!

Beszédét szöszereint idézem: „Tisztelt gyülekezet! Uraim és hölgyeim! 48 évvel ezelőtt a haza szívében Budapesten a nemzet szíve megnyílt s a benne szunnyadó őcső érzelmek tetet öltöttek. E napon töröltetett el a hagyományos mult, nyert halálös döfést az autocratia s temetettét sirba a szolgaság, e naptól kezdve egyenlő polgára minden e hazának lakója nyelv különbség nélkül, lett tagja minden polgár a magyar nemzetnek.

Egyenlőség a törvény előtt, megszüntek a kiváltságok, eltöröltettek az előjogok — egyforma a főnemes és az egyszerű polgár a törvény előtt.

Testvéreké lettünk magyar, német, szerb, oláh, tót, ruthén, egy nemzetnek tagjai, a magyar nemzetnek tagjai vagyunk — büszkén vallja magát a politikai újjászülést napjától kezdve magát a haza minden polgára magyarnak! Épen ugy mint a haza minden polgára Amerika szabad földét lakó németek, franciák, angolok és más nyelvűek büszkén nevezik magukat a szabad Svájce és Amerika köztársaság lakóinak.

Szabadság! amelyért annyi vér hullt a haza földén századokon által, melyért annyi dicső esett el a harcmezőn, hogy nincs széles e hazának egy talpalatnyi földje, melyet ne áztatott volna forró houi vér! Sajó! Mohács! Nándornál elfutó — talán hazánknak könnye vagy te nagy folyó! Ott mindentütt kizdítotték e hazának lakói nyelv különbség nélkül, német a széppességéről, a bánati szerb és oláh és a bérces felvidék hazafias tótjai.

Az önkény 1848. március 15-én kapta meg a halálos döfést, kizdított és elbukott, de a nemzet még bukásában is nagyobb volt elleneinél s megnyerte rokon-szenvét a világ összes művelt népeinek.

Szolnok, Isaszeg, Vác, bérces Erdély láttad a szabadság bajnokait hullani a drága eszményért a szabadságért! Idegen hatalom jött verbe fojtani a szabadságot, rabláncra fűzni a szabad szót — bitó s 13 vértanunk Aradon a mi golgotánk, hová ha csak gondol is a magyar: szíve feldobog a hazaért s szabadságért kész ontani vérért.

A magyar nemzet, az oroszlan meg volt sebesítve, de nem halt meg; szívós kitarása békés uton elérte mindazt, amit a bölcsesség, a számító békés politika elérhetett; el fogja érni a többi is. Szabadok leszünk! Önálló szabad állam, s egy lelkesült nemzetből nem bűn az, ha arra tör!

Ifjak! Férfiak! Lelkesüljünk e napon! Az ige testté lett. Hazafias érzéssel tiltunk ünnepet, lelkesüljünk a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméjéért, hogy ez már a csecsemő verébe átmenjen, hogy szeresse e hazát, hová sorsa köti, tanulja meg idejekorán, hogy: „itt élned-halnod kell!“

Ily magasztos érzéssel megnyitom a szép ünnepet, éljen a király, éljen a haza!“

Egy lelkes éljen és a felzúgó taps jutalmazta a hérvél előadott beszédet.

Apja mellé sorakozott Poór Ernő is Talpra magyarjával, azzal a tüzellel, melylyel ő szavalt, mintegy visszhangja lehet annak a 48 év előttinek, szavai lángként hatottak a közönségre, melynek végeztével valóságos tombolás tört ki a hallgatóságon.

A keretbe illett Schwarz Irén tanítónő szavolata is, érces hangjával kellemesen töltötte be a szíveket.

Semmivel sem állt testvére mögött Poór Béla sem. Az ő szavolata még csak fokozta a lelkesült közönséget, ugy hogy csak egy szó kellett volna, csak a legkisebb alkalom s a közönség ment volna „előre!“

Végére hagyam Neugebauer Ármint, aki németül tartott egy remek, magas irányban irt beszédet, s a hallgatóságot teljesen kielégítette, őt is dühös taps jutalmazta.

A közönség elégedetten távozott s hogy hazafias-ságát behozonyítsa, filléreivel a Kossuth-szoborra 33 frtot adott.

Diadalittasan mentek a fellobogozott utcákon. Este 60 teríték bankett volt, melyen ismét vegyesen jelentek meg, köztük számos honleány, kísérve a... mamáktól.

Poór József tisz. ur ő felségére mondott egy gyönyörű köszöntőt, melyet 3 hatalmas torku mozsárlövés követett. Szóltak még az ifjuságról Eimann Károly jegyző ur, s szolt Poór Béla a külön asztalnál ülő

5 ősz honvédéről, mint akik élő hirdetői a szabadság nagy napjainak.

Ezer éves ruhát kaptál nemzetem, — szép ruha, sok fényes éremmel — varrjon az idő még sok ily ruhát, de ezentul már csak érem nélkül!

Trombitás.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

A zombori export-gőzmalom részvénytársaságnál egy **gyakornok** alkalmaztatik. Ajánlatok az igazgatóságnál nyujtandók be.

3-1

Meghívó.

A zombori kerületi betegsegélyző pénztár igazgatóságának folyó évi március hó 11-én kelt 1. számú határozata értelmében van szerencsenk a közgy. ki-küldött tag urakat a **f. évi március hó 25-én d. e. 10 órákor** a pénztár hivatalos helyiségében tartandó III. évi rendes közgyűlésre tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés a pénztár mult évi működéséről.
2. Az 1895. évi zárszámadás és mérleg feletti határozat tárgyalása, illetve a felügyelő-bizottság jelentése a felmentvény megadása iránt.
3. Az alapszabályok 25. §-ának értelmében a felügyelő-bizottságba 6 rendes felügyelő-bizottsági tag, ugyszintén a 28. § értelmében választott bírósági 6 rendes és 3 pótlagnak megválasztása.
4. Netáni indítványok, melyek azonban 24 órával a közgyűlés megkezdése előtt beadattak.

Zombor, 1896. évi március hó 11-én.

Eckert Pál,

pénztárnok.

Krizmanits Imre,

ig. elnök.

728. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Csonopla községében lemondás folytán üresedésbe jött és évi 300 frttal javadalmazott gyalogos rendőri állásra ezennel pályázat hirdetettik, melynek évi javadalma 500 frt, havi előleges részletekben. Az ismétlő iskoláért külön díj nem jár. A bűnyő nyelvben jártasok előnyben részesülnek. A kellőleg felszerelt okmányok fenti határnapig nt. Kuts János esperes-plébános urhoz Bikityre küldendők.

Kelt Csonoplán, 1896. évi március hó 8-án.

Deák Andor,

jegyző.

Lengyel Mátyás,

3-3
bíró.

Pályázat.

Bikityen (Bácsmegeye) egy I. oszt. bűnyő-magyar, esetleg német-magyar nyelvű tanítói állásra **folyó évi ápril hó 8-ig** pályázat hirdetettik, melynek évi javadalma 500 frt, havi előleges részletekben. Az ismétlő iskoláért külön díj nem jár. A bűnyő nyelvben jártasok előnyben részesülnek. A kellőleg felszerelt okmányok fenti határnapig nt. Kuts János esperes-plébános urhoz Bikityre küldendők.

Az iskolaszék.

759. sz. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Zsalya község alulírott előjárásága részéről egy lemondás folytán megüresedett évi 240 frt javadalmazzal ellátott gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdetettik.

A pályázók tartoznak igazolni, hogy feddhetlen előéletűek, kiszolgált katonák, teljesen egészségesek, írni, olvasni tudnak és a szerbnyelvet bírják.

A pályázati kérvények **folyó évi március hó 31-ig** bezárólag Zsalya község elüljáróságára címezve benyujtandók.

Zsalyán, 1896. évi március hó 10-én.

Az elüljáróság.

3-1

1070 sz.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községben leköszönés folytán megüresedett két irtóki állásra pályázatot hirdetek. Az egyik állással 400 frt, a másikkal 300 frt évi fizetés, előleges havi részletekben van egybekötve.

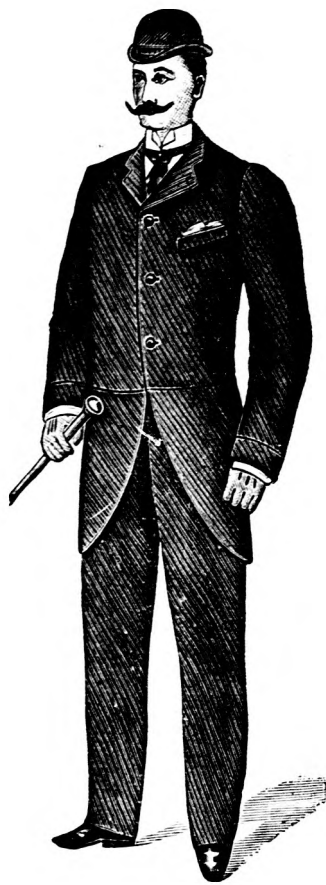
Felhivom ennél fogva a pályázni ohajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványait **folyó évi március hó 25-ig** alulírott főszofigabirohoz annál inkább nyujtsák be, mert a később érkezendő folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

B.-Almás, 1896. évi március hó 3-án.

2-1

VOJNICH MÁTÉ,
főszofigabíró.

FELTŰNÉST

kelt, amit a **Mogán Henrik cég uri-, női- és gyermekruha divatárúkbán** felmutatni képes. Ezennel van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy itt **Zomborban, Koszanits-féle házban** nevezett szakmában raktárt nyitottam. Bátorodom azért a n. é. közönség ezen **Zomborban még ily dús választékban nem látott ÁRU-RAKTÁR** szives megtekintésére meghívni, mert saját érdekében van minden vevőnek egy próba vásárlás által ezek valódiságáról meggyőződést szerezni; egyáltalában mindig azon leszek, hogy tisztelt vevőim becses megelégedését megnyerjem.

Tisztelettel

Mogán Henrik

Zombor, Kossuth-utca, Koszanits-féle ház.

Ujvidék, fútea.

ÁRJEGYZÉK:

50%-kal olcsóbb, mint bárhol és legalább oly szép mint rendelt munka.

Uraknak:

Gyermeköltönyök szövetből 3-10 évig	2.—	frttól 10.—	frtig.
Fiu szövetöltönyök	4.—	15.—	"
Férfi " " " " " " " "	6.50	"	"
" " " " " " " " " " " " " "	tiszta gyapjuból 10.—	30.—	"
Legfinomabb jaquet-öltönyök	17.—	30.—	"
Legf. utcai-, szalon- és frakk-öltönyök	20.50	35.—	"
Legelegánsabb felöltők	8.—	22.—	"
Gyermek- és fiu-felöltők	2.25	14.—	"
Priest. felöltők pervien és kamgaruból	16.—	22.—	"
" " " " " " " " " " " " " "	liszterből 6.—	10.—	"
Uri nadrágok szövetből	1.75	10.—	"

Nők részére:

Női jaquet selyembéléssel	3.50	frttól 26.—	frtig.
Leány " " " " " " " "	1.50	18.—	"
" " " " " " " " " " " " " "	2.50	12.—	"
Női gallérok	2.—	20.—	"
Legelegánsabb női felöltők	7.50	30.—	"

Ezekon kívül, addig míg a készlet tart, mélyen leszállított árak mellett, téli jaquetek, gallérok, felöltők, gyermekköpenyek stb.

Van szerencsém a helybeli és Zombor környékbeli t. vevőközönségének b. tudomására hozni, hogy Zomborban, Kossuth (fő)-utca a takarékpénztár mellett, Holländer József ur cipő-üzletével szemben **BONDY ARNOLD cégom** alatt egy

férfi és gyermek kész ruharaktárt

nyitottam és minden e szakmába vágó cikket nagy választékban, finom izléses minták és kivitelben, szolid és igen jutányos árak mellett b. vevőimnek kiszolgáltatni fogom. Sok éven át Budapest és Bécs fővárosokban, ép úgy Morvaország gyáraiban e szakmában szerzett tapasztalataim alapján azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimat szakszerűen első gyárakból beszerezhetem és b. vevőimet csakis válogatott, legújabb divatu s mintájú ruhákkal és szolid olcsó árak mellett kiszolgáltathatom. Egyuttal biztosítom, hogy főtekrévésem leendő t. vevőim megelégedését megnyerni és b. bizalmát kiérdemelni. Kérem üzletemet minél számosabb látogatás- és vásárlással megtisztelni, hogy mindenki állításaim valódiságáról teljes meggyőződést szerezhesen. Amidőn még magamat b. pártfogasukba ajánlom, maradtam

kiváló tisztelettel

BONDY ARNOLD.

3-3

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az ez idej legújabb divatu

női felöltők

bécsi, berlini és párisi modellek

gyermekek számára is,

a legnagyobb választékban megérkeztek, és ezek megtekintésére a nagyrabecsült hölgyközönséget tisztelettel meghívom. Egyben batorodom a nagyválasztéku

férfi- fiu és gyermek kalapraktáromat, mely elsőrendű kalapgyárosoktól

a legújabb divatu formákban a legfinomabb kivitelig felszerelve van, szives figyelmébe ajánlani.

Teljes tisztelettel

2-2

KAUFMANN S. UTÓDA

kalap-, szücsárú és női felöltők áruháza
ZOMBORBAN, Tárcazy-féle házban.

2781. szám.
kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Mohol közszégen üresedésbe jött közszégi állatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy képzettségüket, eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó hó 28-ig** bezárólag nyujtsák be.

A javadalmazás áll 600 frt évi fizetés, előleges havi részletekben, 20 frt utatálány; továbbá vágatási szemléért: 1. minden bika, ökör, tehén és borjú után darabonként 20 kr; 2. disznó, birka, bárány és kecske után 10 kr.

Látogatási díjak:

a) a közszégen nappal 20 kr,

b) a közszégen éjjel 40 kr,

c) a szállásokon akár éjjel, akár nappal, az ingyen fuvaron kívül 60 kr.

Zenta, 1896. március 10-én.

Dr. Mikosevics Kanut,
h. főszolgabíró.

2-2

1906. sz. kig.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye b.-kulai járásába kebelezett Uj-Verbász községében a közszégi szülésznoi állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom az ezen állást elnyerni óhajítókat, hogy kérvényüket az 1876. évi XIV. t. c. 51. §-a értelmében szabályszerűen felszerelve **folyó évi április hó 15. napjáig** annál is inkább nyujtsák be hozzám, mert az azontul érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Ezen állással évi 30 frt fizetés, minden születési eset után 8 napon át naponta kétszeri látogatással 3 frt, egyszeri segédkezésért éjjel 1 frt, s minden külön nappali látogatás után 20 kr javadalmazással van egybekötve.

B.-Kula, 1896. február hó 29-én.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

2-2

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a „Bécsi Biztosító-Társaság“ a „Bécsi Élet és Járadék Biztosító-Intézet“ Zombor kerületi főügynökségét átvettém, és irodámat a **Kossuth-utca Szlavý-féle házban** — a takarékpénztár mellett — megnyitottam: hol is felvilágosításokkal a legnagyobb készség mellett szolgálók.

A biztosítás minden ágazatában nemcsak versenyképes díjaim vannak; de mint **unikumot** azt is felemlíteni kívánom, miszerint a „Bécsi Élet és Járadék Biztosító-Intézet“ annak dacára, hogy díjai a többi hazai társulatokénál nem drágábbak, — sőt az amerikai társulatokénál jelentősen olcsóbbak, — a „Bécsi Élet és Járadék Biztosító-Intézet“ kötvénye szövegében még azt is garantirozza, hogy biztosító felelnek a teljes három évi befizetés után, és minden három évi periódusban az egyévi díjösszegnek legkevesebb 40% át fizeti vissza, vagy azt minden negyedik évi díjizetés alkalmával elengedi, avagy ugyanazt 50% emeléssel tőkésíti.

Kiváló tisztelettel

Engel Manó,

3-1

ker. főügynök.

A biztosítás terén jártas üzlet-szerzők alkalmazást nyernek.

Végeladás.

Bányaigazgatói állást nyervén, Zomborból eltávozom, midőn tehát Zombor város mélyen tisztelt közönségének eddigi szives támogatásáért köszönetet mondok, egyben tudatom, hogy

ZOMBORBAN, a Kossuth Lajos (fő)-utcában levő

üveg- és porcellán-kereskedésben

levő összes áruimat az üzlet teljes felosztása miatt a

bevásárlási áron alul

hatósági engedéllyel

végeladom.

Zomborban, 1896. március havában.

Pock László,

üveg- és porcellán-kereskedő.

3-1

de
vol
gy
üg
az
ség
nye
pö
ors
ben
site
töre
Mag
a m
emp

mén
lődh
ez i
de a
korm
s elh
kat
volna

akar
kell
dék
gonl
dék
lyek

napok
város
perem
vidéi
nemes
gatást
vett
hez
Glan
volt
megist

vésben
pénzi
jesztet
mentes
des ez
s a m
szágho

nizter
fejleszt
magyar
zálása
Németo
kül ne
korona
vidéki
ezek a
föld fig
a közel
ségele
tudatos
fogja h
nek ke
képes v
fejlődés

A
mány
széről
mozgalm

A
Bánffy De
tette elő
emlékmű
szóló törv
ismeretes
kulását és
mindenben
nácskozott